

Số: /TB-BNN-VP

Hà Nội, ngày tháng năm 2020

THÔNG BÁO

Kết luận của Thứ trưởng Lê Quốc Doanh tại Hội nghị Thúc đẩy phát triển sản xuất chanh leo bền vững

Ngày 03 tháng 7 năm 2020, Bộ Nông nghiệp và PTNT phối hợp với UBND tỉnh Gia Lai tổ chức Hội nghị “Thúc đẩy phát triển sản xuất chanh leo bền vững”, Thứ trưởng Bộ Nông nghiệp và PTNT Lê Quốc Doanh và Phó Chủ tịch UBND tỉnh Gia Lai Kpă Thuyê đồng chủ trì Hội nghị.

Tham dự Hội nghị có đại diện Lãnh đạo các đơn vị thuộc Bộ Nông nghiệp và PTNT: Cục Trồng trọt, Cục Chế biến và Phát triển thị trường Nông sản, Cục Bảo vệ thực vật, Vụ Khoa học Công nghệ và Môi trường, Trung tâm Khuyến nông Quốc gia, Viện KHNN Việt Nam, Viện KHKTNN miền Nam, Viện Cây ăn quả miền Nam, Viện Nghiên cứu Rau quả, Viện Bảo vệ thực vật, Viện KHKTNN Duyên hải Nam Trung bộ, Viện KHKTNLN Tây Nguyên; đại diện Lãnh đạo Hiệp hội Rau quả Việt Nam; Lãnh đạo Sở Nông nghiệp và PTNT, Chi cục TTBVTV các tỉnh sản xuất chanh leo chủ yếu (Sơn La, Gia Lai, Đắk Lắk, Đắk Nông, Lâm Đồng, Kon Tum, Nghệ An, Quảng Trị); đại diện cơ quan thông tấn báo chí trung ương và địa phương. Đặc biệt, Hội nghị có sự tham gia đông đảo của các địa phương, doanh nghiệp, HTX, nông dân sản xuất chanh leo tiêu biểu trên địa bàn tỉnh Gia Lai.

Sau khi nghe báo cáo của các Cục: Trồng trọt, Bảo vệ thực vật, Viện Cây ăn quả miền Nam, Viện Bảo vệ thực vật, ý kiến tham luận của đại diện Lãnh đạo Sở Nông nghiệp và PTNT các tỉnh, các doanh nghiệp, hợp tác xã, Thứ trưởng Lê Quốc Doanh kết luận như sau:

1. Mặc dù là cây trồng mới phát triển ở nước ta, tuy nhiên chanh leo đã và đang trở thành cây trồng hàng hóa có tốc độ tăng trưởng nhanh cả về quy mô sản xuất và giá trị xuất khẩu.

- Sơ bộ từ năm 2015 đến 2019 tổng diện tích trồng chanh leo cả nước tăng từ hơn 1,5 nghìn ha lên mức 10,5 nghìn ha, tốc độ tăng trưởng bình quân 63,5%/năm (2.243,7 ha/năm).

Năng suất chanh leo bình quân cả nước đạt 20,32 tấn/ha. Trong đó vùng Tây Nguyên đạt bình quân 26,1 tấn/ha, một số địa bàn đạt bình quân trên 40 tấn/ha (Lâm Đồng), cá biệt có các mô hình đạt trên 70 - 100 tấn/ha; cao hơn

năng suất các nước sản xuất chanh leo lớn trên thế giới như Brazil (14,1 tấn/ha), Colombia (9,7 tấn/ha).

Tổng sản lượng chanh leo tăng từ hơn 37 nghìn tấn lên 222,3 nghìn tấn, tốc độ tăng trưởng bình quân 58,3%/năm (46.289 tấn/năm).

Chanh leo hiện có vị trí thứ 17 trong số các loài cây ăn quả có quy mô diện tích sản xuất lớn trên 10 nghìn ha ở nước ta (lần lượt gồm: Chuối, xoài, cam, bưởi, nhãn, thanh long, sầu riêng, vải, dứa, mít, chanh, na, chôm chôm, quýt, bơ, ổi và chanh leo).

- Do đặc tính dễ trồng, thời gian từ trồng đến thu hoạch ngắn (4 - 5 tháng), thời gian thu hoạch quả kéo dài, hầu như quanh năm tại các tỉnh vùng Tây Nguyên nên phù hợp điều kiện lao động nông thôn, thuận tiện cho cung cấp nguyên liệu cho tiêu thụ, sơ chế, chế biến; khắc phục được các khó khăn so nhiều loại quả có đặc tính mùa vụ thu hoạch tập trung thời gian ngắn, mang lại hiệu quả kinh tế cao so với nhiều cây trồng khác;

- Với lợi thế thị trường xuất khẩu là chủ yếu, có sự tham gia của một số doanh nghiệp lớn quan tâm đầu tư liên kết chuỗi sản xuất từ khâu giống, sản xuất trồng trọt, chế biến, tiêu thụ, xuất khẩu. Đặc biệt là đầu tư hệ thống kho lạnh bảo quản, nhà máy chế biến với dây chuyền công nghệ tiên tiến, nỗ lực tìm kiếm mở rộng thị trường..., đã và đang góp phần xây dựng thương hiệu, phát triển ngành hàng chanh leo Việt Nam có vị thế, thị phần đáng kể trên thế giới; với giá trị xuất khẩu năm 2019 đạt gần 100 triệu USD, trong đó sản phẩm chế biến chiếm hơn 70%, còn lại là quả tươi.

2. Bên cạnh kết quả tăng trưởng ấn tượng, sản xuất chanh leo nước ta hiện đứng trước khá nhiều hạn chế, thách thức:

- Sản xuất chanh leo chưa được quan tâm nghiên cứu, đầu tư đầy đủ về chọn tạo giống, nhân giống và kỹ thuật canh tác phù hợp với từng vùng sinh thái.

- Sản phẩm chanh leo sơ chế với công nghệ thủ công còn khá phổ biến, trong khi quy trình quản lý chất lượng, an toàn thực phẩm chưa được quan tâm, chú trọng đúng mức.

- Liên kết giữa người sản xuất với các cơ sở chế biến, xuất khẩu chanh leo có nhiều tiến bộ; tuy nhiên tại một số địa phương việc đầu tư mở rộng sản xuất còn theo phong trào, khi chưa có hợp đồng tiêu thụ, dẫn đến phát triển chanh leo chưa hiệu quả và bền vững.

3. Về định hướng phát triển chanh leo trong thời gian tới

- Phát triển chanh leo tập trung sản xuất hàng hóa, trên cơ sở phát huy tối đa tiềm năng lợi thế điều kiện tự nhiên của từng vùng, địa phương;

- Tăng cường ứng dụng các biện pháp kỹ thuật thâm canh đảm bảo năng suất, chất lượng và an toàn thực phẩm;

- Mở rộng, phát triển các chuỗi liên kết sản xuất, chế biến, tiêu thụ;

- Phát triển công nghiệp chế biến nhằm nâng cao giá trị gia tăng, mở rộng thị trường tiêu thụ, xuất khẩu. Phấn đấu đến năm 2025 giá trị xuất khẩu chanh leo đạt trên 300 triệu USD/năm.

4. Tổ chức thực hiện

a) Cục Trồng trọt:

- Chủ trì, phối hợp với Phân viện Quy hoạch và Thiết kế nông nghiệp miền Nam xây dựng Đề án phát triển chanh leo bền vững;

- Chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan xây dựng tiêu chuẩn cây giống cây chanh leo.

b) Cục Bảo vệ thực vật:

- Chủ trì, phối hợp các đơn vị xây dựng Quy trình kỹ thuật phòng trừ tổng hợp sâu bệnh hại chanh leo;

- Tăng cường công tác kiểm tra, dự tính dự báo và hướng dẫn phòng trừ sâu bệnh hại tại các vùng sản xuất chanh leo tập trung;

- Tiếp tục đẩy mạnh đàm phán, xúc tiến mở cửa thị trường xuất khẩu chanh leo quả tươi.

c) Vụ Khoa học, Công nghệ và Môi trường: Quan tâm các nội dung nghiên cứu liên quan cây chanh leo, tập trung vào: chọn tạo giống mới, giống kháng bệnh; biện pháp kỹ thuật thâm canh; phòng trừ sâu bệnh hại.

d) Trung tâm Khuyến nông Quốc gia: Quan tâm xây dựng các mô hình sản xuất chanh leo tiên tiến, an toàn sinh học, liên kết sản xuất tiêu thụ chanh leo hiệu quả cao và bền vững.

đ) Viện Cây ăn quả miền Nam:

- Đề xuất, phối hợp tham gia thực hiện các dự án, nội dung nghiên cứu chọn tạo giống chanh leo;

- Chủ trì, phối hợp với doanh nghiệp và các đơn vị liên quan xây dựng Quy trình kỹ thuật nhân giống cây chanh leo và Quy trình kỹ thuật trồng, chăm sóc chanh leo trong thời gian tới.

e) Sở Nông nghiệp và PTNT các tỉnh, thành phố:

- Xây dựng kế hoạch sản xuất chanh leo trên địa bàn, gắn với chế biến, tiêu thụ, đảm bảo hiệu quả; hạn chế tối đa tình trạng phát triển tự phát, đặc biệt là tại các vùng sinh thái không phù hợp;

- Tăng cường công tác quản lý sản xuất, kinh doanh giống chanh leo trên địa bàn, đảm bảo cây giống có nguồn gốc rõ ràng, chất lượng, sạch bệnh, theo đúng các quy định hiện hành về quản lý giống cây lâu năm;

- Quan tâm phổ biến, hướng dẫn kỹ thuật trồng, thâm canh, phòng trừ sâu bệnh hại tổng hợp;

- Tăng cường công tác quản lý các cơ sở sơ chế chanh leo đảm bảo chất lượng, an toàn thực phẩm.

g) Doanh nghiệp sản xuất, chế biến, tiêu thụ chanh leo:

- Tăng cường xây dựng, phát triển các chuỗi giá trị trên cơ sở liên kết với các hợp tác xã, nông dân sản xuất chanh leo;

- Phối hợp các đơn vị liên quan trong việc xây dựng quy trình nhân giống, quy trình canh tác và tiêu chuẩn cây giống chanh leo;

- Tham gia xúc tiến thành lập Hiệp hội Chanh leo Việt Nam nhằm góp phần thúc đẩy phát triển ngành hàng chanh leo bền vững.

Bộ Nông nghiệp và PTNT thông báo để các cơ quan, đơn vị và các địa phương biết, phối hợp thực hiện./.

Nơi nhận:

- Bộ trưởng Nguyễn Xuân Cường (để b/c);
- Thứ trưởng Lê Quốc Doanh (để b/c);
- UBND các tỉnh sản xuất chanh leo;
- Sở NN&PTNT các tỉnh sản xuất chanh leo;
- Các Cục: TT, BVTV, CB&PTTNS;
- Vụ KHCN&MT;
- Trung tâm KNQG;
- Viện KHNNVN; Viện Cây ăn quả miền Nam;
- Doanh nghiệp: Doveco, Nafoods;
- Lưu: VT, TT.

**TL. BỘ TRƯỞNG
CHÁNH VĂN PHÒNG**

Lê Văn Thành